

ධර්ම ශාස්ත්‍ර විමර්ශන

DHARMA ŚĀSTRA VĪMAMŚĀ

ආචාර්ය බොදාගම චන්දිම නානිමි අභිසතුති
ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය

FESTSCHRIFT FOR THE
VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA

දෙවන වෙළුම | Vol. II

සංස්කරණය

පස්ගොඩ සුමිත්ත හිමි
සූරියවැව සුමේධ හිමි
ගුරුගොඩ සිරිවිමල හිමි

Editors

Ven. Pasgoda Sumiththa
Ven. Sooriyawewa Sumedha
Ven. Gurugoda Siriwimala

ධර්ම ශාස්ත්‍ර විමංසා
DHARMA ŚĀSTRA VĪMANSĀ

ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමි අභිස්තූති ශාස්ත්‍රීය
ලේඛන සමූච්චය

FESTSCHRIFT FOR THE
VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA

දෙවන වෙළුම | Vol. II

නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය
මානෙල්වත්ත.
Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies,
Manelwatta.

ධර්ම ශාස්ත්‍ර විමංසා

DHARMA ŚĀSTRA VĪMANSĀ

ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමි අභිස්තූති ශාස්ත්‍රීය
ලේඛන සමුච්චය

FESTSCHRIFT FOR THE
VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA

දෙවන වෙළුම | Vol. II

උපදේශකත්වය

ආචාර්ය දුමිඤ්ඤ විජිතරත්න හිමි
ආචාර්ය හේනේගම ධම්මරත්න හිමි
මහාචාර්ය අසංග තිලකරත්න
මහාචාර්ය ප්‍රශාන්ත බී. මණ්ඩාවල
ආචාර්ය ඩබ්. ඩී. සජීව පේමසිංහ

සංස්කරණය

පස්ගොඩ සුමිත්ත හිමි
සූරියවැව සුමේධ හිමි
ගුරුගොඩ සිරිවිමල හිමි

ප්‍රකාශනය

නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය

මානෙල්වත්ත.

Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies,
Manelwatta.

මෙහි අන්තර්ගත සියලු ම ශාස්ත්‍රීය ලිපිවල ඇතුළත් අදහස් ඒ ඒ ලේඛකයන් සතු වන බැවින් සංස්කාරකවරුන්ගේ අදහස් පිළිබිඹු නොවන බව සැලකුව මනා ය. එමෙන්ම මෙහි අක්ෂර වින්‍යාසය, ලකුණු, පද බෙදීම් හා වාක්‍ය වින්‍යාසය ආදිය ද ඒ ඒ ලේඛකයන්ගේ අභිමත ලේඛන ශෛලිය හා රීතිය මත සිදු වී ඇති බව ද සැලකුව මනා ය.

ධර්ම ශාස්ත්‍ර විමංසා

DHARMA ŚĀSTRA VĪMANSĀ

ආචාර්ය බෝදාගම වන්දිම නානිමි අභිස්තුති ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය

FESTSCHRIFT FOR THE VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA

දෙවන වෙළුම | Vol. II

Edited & Compiled by

Ven. Pasgoda Sumitta Thero

Ven. Sooriyawewa Sumedha Thero

Ven. Gurugoda Siriwimala Thero

©Publisher

Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies,

Manelwatta, Bollegala, Kelaniya, Sri Lanka.

ISBN : 9 786246 019051

Page Layout Edited by:

Sandini Rasanjali

Cover Designed by:

Buddhi Rangana

Printed by:

K.S.U. Graphic (PVT) Ltd.

No. 510, Rajagiriya Road, Rajagiriya.

Tel: 011 2884701

Vice Chancellor
Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies
VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA

(1312 AD)

Most Venerable Dr. Warakagoda Gnanarathana
Mahanayake Thero.
Official Residence,
Asgiri Maha Viharaya, Kandy, Sri Lanka.

අස්ගිරි මහා විහාරය - මහනුවර

Asgiri Maha Viharaya | Kandy | Sri Lanka.
(Main Monastery of Asgiriya Chapter)

මහනුවර හයගිරි (අස්ගිරි) විජයසුන්දරාරාම විහාරද්වයාධිපති
ආචාර්ය වරකාගොඩ ධම්මසිද්ධි ශ්‍රී පඤ්ඤානන්ද ඤාණරතනාභිධාන
මහා විහාර වංශික සාමෝපාලී මහානිකායේ
මහානායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ

දුරකථන අංකය Telephone No.	+94 812 229 600	විද්‍යුත් තැපෑල E - mail	asgirimahimi22@gmail.com	ෆැක්ස් අංකය Fax No.	+94 812 229 600
------------------------------	-----------------	-----------------------------	--------------------------	------------------------	-----------------

මහනුවර ශ්‍රී හයගිරි විජයසුන්දරාරාම විහාරද්වයාධිපති, ඓතිහාසික බදුලු මුතියංගණ රාජමහා විහාරාධිපති අතිසුජ්‍ය ආචාර්ය වරකාගොඩ ධම්මසිද්ධි ශ්‍රී පඤ්ඤානන්ද ඤාණරතනාභිධාන මහා විහාර වංශික සාමෝපාලී මහා නිකායේ අතිගරු මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ සුභාශීසන පණිවිඩය

දැන-උගත් විවිච්ඡාණක තෙර නමක් වශයෙන් ජාත්‍යන්තරයේ පවා ප්‍රචලිත මානෝලේඛන නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාලයේ නිර්මාතෘ වූ එහි උපකුලපති බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිරයන්ගේ 69 වන ජන්ම දිනය නිමිති කොට ගෙන පිංකම් මාලාවක් පැවැත්වෙන බව දැන ගැනීමට ලැබීම අප කාලේන් සතුටට කාරණයකි. ඊට සමගාමීව පසු ගිය කාලවකවානුව තුළ අප රට තුළ ඇති වූ ස්වභාවික ආපදා තත්වයෙන් පීඩාවට පත්වූ ජනතාව සඳහා මූල්‍යාධාර පිරිනැමීම ද ඉතාමත් යහපත් කාලෝචිත ක්‍රියාවකි.

බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිරයන් අප රටතුළ මෙන්ම දේශ දේශාන්තරයන්හි පෙරවාදී බුදු දහම ප්‍රචලිත කිරීමට අතිවිශාල මෙහෙවරක් ඉටු කර ඇත. ඒ අතරින් අපේ දේශීය මෙන්ම විදේශීය ශිෂ්‍ය භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා මානෝලේඛන නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාලය නිර්මාණය කිරීමට අපේ රට තුළ බෞද්ධ අධ්‍යාපන උන්නතිය සඳහා ඉටු කරනු ලැබූ මහඟු සේවාවක් ලෙස සැලකිය හැකිය. එපමණක් නොව උන්වහන්සේගේ ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු ලෙස පිරුවානා පොත් වහන්සේ ඇතුළුව නොයෙක් ධර්ම ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ සහ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයන් දහස් ගණනක් මුද්‍රණය කොට නොමිලයේ බෙදා දී ඇත. උන්වහන්සේ වැනි වීරප්‍රසිද්ධ යතිවරයන් වහන්සේලා විසින් කරන්නාවූ ශාසනික සහ සමාජ සේවාවන් ඇගයීමට ලක් කිරීම සඳහා මෙදිනම, තායිලන්තයේ මහාචූලාලෝනකෝන් රාජවිද්‍යාල විශ්ව විද්‍යාලය තුළින් උන්වහන්සේට 'සාහිත්‍යශූරී' ගෞරව උපාධියක් පිරිනැමීම සම්බන්ධයෙන් අපගේ ප්‍රශංසාව පළ කර සිටිමු.

මානෝලේඛන නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාලයේ නිර්මාතෘ වූ එහි උපකුලපති බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේට තවත් විරාත් කාලයක් ලෝ සසුන් වැඩ වඩන්නට රත්නත්‍රයානුවාසයෙන් හා දළඳා සමීදු පිහිටෙන් ශක්තිය ඔබරියය හා වීර ජීවනය සැලසේවායි ආශීසනය කරමිහ.

ඒ වගත් මෙසේම,

වරකාගොඩ ශ්‍රී ධම්මසිද්ධි

මහනුවර ශ්‍රී හයගිරි විජයසුන්දරාරාම විහාරද්වයාධිපති,
ඓතිහාසික බදුලු මුතියංගණ රාජමහා විහාරාධිපති
ආචාර්ය වරකාගොඩ ධම්මසිද්ධි ශ්‍රී පඤ්ඤානන්ද ඤාණරතනාභිධාන
මහා විහාර වංශික සාමෝපාලී මහා නිකායේ
මහානායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ වමිහ.

ආදානකොඩි පන්තුව
ශ්‍රී ලංකා අමරපුර මහානිකායේ
උත්තරීතර මහානායක

ශ්‍රී ලංකා අමරපුර මහානිකායේ රාජසඟු පාර්ශවයේ මහානායක
 විශ්‍රාමික හිතේජය අධ්‍යයන අධ්‍යක්ෂ
 ජ්‍යෙෂ්ඨ විශ්වවිද්‍යාලයේ දර්ශන අංශයේ සිටු පරිකාවර්ත
 පරිකාර්ථී ශාසනවිජයාලය ප්‍රවේශ සිරිගි ශ්‍රී සද්ධර්මාවර්ත
 ආනයන මෙහෙයුම් වංශවතංශ

කථනෝඛ උපන්ගොඛ මෛත්‍රී මුර්ති මහානායක ස්වවිච්චි

ශ්‍රී ලංකා අමරපුර මහාසංඝ පහාව,
 ශ්‍රී ලංකා අමරපුර මහාසංඝ පහා සාර්ථකලය,
 අංක 70, ගාලු පාර,
 වැල්ලවත්ත,
 කොළඹ 06

ශ්‍රී ධර්මානන්ද විද්‍යායතන පිරිවෙත,
 මිරිස්වත්ත, මල්ගොඩ
 ☎ + 94 45 228 7112
 ☎ + 94 71 987 0697
 ✉ pirivena1946@gmail.com

මානෙල්වත්ත, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාලයේ නිර්මාතෘ, එහි උපකුලපති බෝදාගම වන්දිම නායක හිමිපාණන්ගේ 69 වන ජන්ම දිනය නිමිතිකොට සිංකම් මාලාවක් පැවැත්වෙන බව දැන ගැනීමට ලැබීමට බව අප සෑම දෙනාගේම සතුටට කරුණක් වනු ඇත.

බෝදාගම වන්දිම නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ දේශීය මෙන්ම ජාත්‍යන්තරවද පෙරවාදී මුද්‍රණම ප්‍රවේශ කිරීම සඳහා මේ වන විට මහඟු මෙහෙයක් ඉටුකර ඇත. දේශීය මෙන්ම විදේශීය හික්සුන් වහන්සේලාට ධර්ම ඥානය ප්‍රවර්ධනය සඳහා මානෙල්වත්ත නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්ව විද්‍යාලය ආරම්භකර අපරව තුළින් මේ රටට පමණක් නොව මුළු ලෝකයට ම එම දහම් පණිවිඩය ලබා දීම සඳහා ඉටු කරන මෙහෙය ප්‍රශංසනීය ය.

ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථන්, පිරුවානාපොත් වහන්සේන් මුද්‍රණයකර නොමිලේ බෙදාදීමේ ක්‍රියාදාමය මොනතරම් වටිනා උතුම් සිංකමක් ද? ඒ සමගම විවිධ ධර්ම ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය කර නොමිලේ බෙදාදීම ද හැම දෙනාගේම ඇගයීමට ලක් විය යුතුය.

නැති බැරි අභිංසක ජීවිත හඳුනාගෙන ඔවුන්ගේ දුක කදුල වේදනාව නැතිකර ලීමට අවශ්‍ය දැ පරිත්‍යාගය ද, පසුගිය කාලයේ අප රට තුළ ඇති වූ ස්වාභාවික ආපදා තත්වයෙන් පීඩාවට පත් ජනතාව වෙනුවෙන් කරන ලද මූල්‍යමය දායකත්වය ද ප්‍රශංසනීයය.

අති පුජ්‍ය බෝදාගම වන්දිම නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් කරනු ලබන මෙම අනුදාන සේවාව ඇගයීමක් ලෙස කායිලන්තයේ මහාමුලා ලොන් කෝන් විශ්ව විද්‍යාලයෙන් “සාහිත්‍ය ශූර්” ගෞරව නාමයක් පිරිනැමීම පිළිබඳ අපගේ බලවත් සතුට ද ප්‍රකාශ කරමි.

මානෙල්වත්ත, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්ව විද්‍යාලයේ නිර්මාතෘ එහි උපකුලපති බෝදාගම වන්දිම නාහිමිපාණන් වහන්සේට තවත් බොහෝ කාලයක් ශාසනික, අධ්‍යාපනික, සමාජයීය කාර්යයන් තව තවත් ශක්තිමත්ව, ප්‍රභාස්වරව ඉටු කිරීම සඳහා නිරෝගි සුවය හා ධෛර්ය ලැබේවායි ආශිංසනය කරමි.

මෙයට
 ශාසනහිතකාමී,

අධ්‍යාපනපති අතිපුජ්‍ය කරගොඩ උයන්ගොඩ මෛත්‍රී මුර්ති
 උත්තරීතර මහානායක ස්වාමීන්ද්‍රයාණන් වහන්සේ
 ශ්‍රී ලංකා අමරපුර මහා නිකාය

"අපදාන ජ්‍යෝතිති පැකට්ටුව"

මිරිගම - මිණිබලුව විද්‍යාචාර්ය මහ පිරිවෙන් විභාගාධිපති, ශාසන සෝභන,
සිරි සරණංකරෝපයේන වංසාලකාර, සාහිත්‍ය කීර්ති ශ්‍රී පරියත්තිධර, ධර්ම කීර්ති ශ්‍රී සරණංකර,
ශ්‍රීපීඨක විශාරද, ශාස්ත්‍රපති, අග්ගමහා පණ්ඩිත.

අතිපූජ්‍ය මතුලැවේ විමල ශ්‍රී ලංකා රාමකප්පේ මහා නිකායේ මහානායක මහා ස්ථවිර
MOST. VEN. MAKULEWE WIMALA SRI LANKA RAMANNA MAHA NIKAYA MAHANAYAKA MAHA THERO

Vidyawasa Maha Pirivena ,
Minioluwa ,
Meerigama, Sri Lanka.
Tel: 0332273898 Fax 0332273898
Mobile 0716061632/ 0779983687
Email: widuwasooffice@gmail.com

විද්‍යාචාර්ය මහ පිරිවෙන්,
මිණිබලුව, මිරිගම.

ශ්‍රී බුද්ධ වම් 256.....
ව්‍ය.වම් 20.....

2026-01-18

ශ්‍රී ලංකා රාමකප්පේ මහා නිකායේ අතිපූජ්‍ය මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ ආශීර්වාද පණවීමයි.

නායිවහන්සේ ප්‍රධාන සංඝනායක, මානෙල්වත්ත නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාලයේ නිර්මාතෘ හා එහි උපකුලපති, ආචාර්ය පුජ්‍යපාද බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ 69 වෙනි ජන්ම දිනය නිමිති කරගෙන පවත්වනු ලබන උපහාර උත්සවය වෙනුවෙන් එළිදැක්වන ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහයට සුභාශිංසන පණවීමයි කිකුත් කරන්නේ බලවත් සන්නේෂයෙනි.

අප හිතවත් බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ සේවයටම කැපවූ ජීවිතයක් ගත කරනු ලැබෙතිකායික මහා සංඝ රත්නයේ සම්භාවනාට පාත්‍ර වූ කළාසාමිත්‍ර සන්පුරුෂ සංඝ තේතාන් වහන්සේ නමකි. බෞද්ධ අධ්‍යාපනය ලෝකයට විවරකරමින් මානෙල්වත්ත නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාල නිර්මාණය කළා සේම ලංකාව පුරා විවිධ ප්‍රදේශවල පිරිවෙන් හා පාසල්වල යටිතලපහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමටත් පාසල් උපකරණ පරිත්‍යාග කිරීමෙන් දැයේ දු දරුවන් වෙනුවෙන් කල සේවය සඳා අනුස්මරණීයව පවතිනු ඇත. එසේම දහම් පාසල් පොත්, මහා පිරිත් පොත ආදී විශාල දහම් පොත් පත් ගණනාවක් මුද්‍රණය කරමින් නොමිලේ ලංකාව පුරා සියලු විභාගස්ථාන වෙනුවෙන් බෙදා දී තිබේ. එසේම ආර්ථික දුෂ්කරතා ඇති දරු දරුවන් සඳහා කරන සේවය රටක ජීවනාලිය බඳු දරු පරපුර නැණ ගුණයෙන් පෝෂණය කිරීමට කරන උදාර පරිත්‍යාගයේ වටිනාකම මෙතෙකැයි කිව නොහැකිය.

රට දැය බස හා ආගම දහම වෙනුවෙන් අප කැප වී "වරදි හිඟවේ වාරිකං චතුර්ත හිතාය චතුර්ත සුඛාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දේවමනුස්සතං" යන බුද්ධානුශාසනය අනුව නිස්සරණධ්‍යානයෙන් ක්‍රියා කරන, දෙස්-විදෙස් කීර්ති නාමයක් හිමිකරගෙන රටට ලෝකයට අමිල සේවයක් සිදු කරන ආචාර්ය පුජ්‍යපාද බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේට හැර නවවන විය සම්පූර්ණ වන මේ අවස්ථාවේ ආගමික ශාස්තීය හා අධ්‍යාපනික සේවාවන් තව දුරටත් ඉතා මැනවින් ඉටු කරගෙන යෑමට තෙරුවන්ගේ අනන්ත ගුණ බලයෙන් හා සියලු දෙවි රැකවරණින් නිදක් නිරෝගි විරජිවනය සැලසේවායි අප ඉතා සිතින් ආශීර්වාද කරමු.

සුචි දිසායුඛො භව..!

මෙයට, ශාසනහිතකාමි,

අග්ගමහා පණ්ඩිත දර්ශන විශාරද අතිපූජ්‍ය මතුලැවේ ශ්‍රී විමල අභිධාන
ශ්‍රී ලංකා රාමකප්පේ මහා නිකායේ මහානායක මහා ස්ථවිර.

ශ්‍රී ලංකා රාමකප්පේ මහා නිකායේ
මහානායක ධුරංඝර
අග්ග මහා පණ්ඩිත, පරියෝගිධර
ශ්‍රීපීඨක විශාරද - ශාස්ත්‍රපති
"ශ්‍රී මතුලැවේ විමල මහා ස්ථවිර"
ශ්‍රී විද්‍යාචාර්ය මහ පිරිවෙන්
මිණිබලුව - මිරිගම.

සංස්කාරක සටහන

රෝද හතරක වාහනය රෝද දෙක තුනක වාහනයකට වඩා වේගයෙන් ගමනාන්තය කරා ගමන් කරවිය හැකිය. ආරක්ෂිත ය. සුව පහසු ය. එසේ ම බුද්ධසාසනය නැමැති රථයේ රෝද හතර වන්නේ සිව්වනක් පිරිස ය. මේ සතර දෙනා ම එකතු වූ විට සාසනික අරමුණ කරා පියමැනීම පහසු ය. සුරක්ෂිත ය. ප්‍රවේග කාරී ය. එබැවින් සිව්වනක් පිරිස ම උගත් වියත් වැදගත් සුපසන් පිරිසක් ව ගොඩ නැගීම උදෙසා සාහිත්‍යසූරී ආචාර්ය බෝදාගම වන්දිම නාහිමියන් සිදුකර ඇත්තේ වචනවලින් විවරණය කළ නො හැකි බලගතු සම්ප්‍රදානයකි.

විටින් විට සාසනික දියුණුව උදෙසා දෙව්ලොවින් මනුලොවට බට යුගපුරුෂයන් සාසනික ඉතිහාසයේ අප අසා තිබේ. ජාතික, අධ්‍යාපනික, සාමාජික, සංස්කෘතික හා සාසනික වශයෙන් බලගතු පෙරළියකට කටයුතු කරන බෝදාගම වන්දිම නායක හාමුදුරුවෝ එලෙස මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ පහළ වූවෙක් දැ යි සැක සිතේ.

මුල් ජීවිතය ම පරෝපකාරය උදෙසා කැප කළ බෝදාගම වන්දිම නාහිමියන්ගේ 69 වන ජන්ම දිනය දා දෙවන වරටත් මෙම ධර්ම ශාස්ත්‍ර විමංසා ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය සංස්කරණය කරන්නේ උන්වහන්සේට පිදෙන පූජෝපහාරයක් ලෙස ය. සංස්කාරකවරුන් ලෙස මෙම කෘතිය බෝදාගම වන්දිම නාහිමියන් වෙනුවෙන් උන්වහන්සේ වෙත වනපස මලක් කොට පුදමු.

ශාස්ත්‍රීය සමාජයට මෙම ලිපි සමුච්චයෙන් යම්කිසි දැනුමක් අවබෝධයක් ලබාගැනීමට හැකියාව ඇතැයි අපි විශ්වාස කරමු. මෙම ශාස්ත්‍රීය වැයම සාර්ථකත්වයට පත්කිරීමෙහිලා දායකත්වය දුන්නෝ බොහෝ ය. පළමුව සුභාසංසන ලබා දුන් අස්ගිරි, අමරපුර හා රාමඤ්ඤ නිකායික මහනාහිමීවරු ගෞරව පෙරටුව සිහිකරමු. සංස්කාරකවරුන් ලෙස මෙම කටයුත්ත සංවිධානය කිරීමේ දී අප වෙත නිරන්තර උපදේශකත්වය ලබා දුන් ආචාර්ය දම්පේ විජිතරතන හාමුදුරුවෝ, ආචාර්ය හේතේගම ධම්මරතන හාමුදුරුවෝ, මහාචාර්ය අසංග තිලකරත්න මැතිතුමන්, මහාචාර්ය පී. බී. මණ්ඩාවල මැතිතුමන් හා ආචාර්ය සජීව පේමසිංහ මැතිතුමන් ගෞරවයෙන් සිහිපත් කරන්නෙමු.

මෙම ශාස්ත්‍රීය ප්‍රදානය සඳහා බෝදාගම වන්දිමාහිධාන අෂ්ඨකය රචනා කළ මහාචාර්ය මැදගම්පිටියේ විජිතධම්ම හිමියන් ප්‍රමුඛ ශාස්ත්‍රීය ලිපි ලේඛන ලබා දුන් නිර්ලෝභී ශාස්ත්‍රවන්තයන්ට කෘතඥ වෙමු. තවද, මෙහි ශාස්ත්‍රීය ලේඛනයන්හි සෝදුපත් පරීක්ෂා කළ නාගානන්ද ජාත්‍යතර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයෙහි අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලයට ද, මනා කටයුතුකරන නිම කරදුන් බුද්ධි රංගන මහතාව ද ගෞරවයෙන් සිහිපත් කරමු. හදිසියේ නමුත් පිටු සැකැස්ම මනාව නිමා කළ සඳිති රසාංජලීට ද

මුද්‍රණ කටයුතු සාර්ථකව නිම කරමින් කටයුතු කළ රාජගිරිය කේ. එස්. යූ. මුද්‍රණාලයේ අධිපතිතුමන්ට සහ කාර්යමණ්ඩලයට අපගේ පුණ්‍යානුමෝදනාව පුදකරමු. මෙම ධර්ම ශාස්ත්‍ර විමංසා නැමැති ආචාර්ය බෝදාගම වන්දිම නාහිමි අභිස්තුති ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය ධර්ම ශාස්ත්‍රකාමී හැමට කිසියම් හෝ සේවාවක් ඉටු කරනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වෙමු. කිසියම් හෝ දෝෂයක් වී නම් එය අප වෙත ම පමණක් යොමු කිරීමට කාරුණික වන්නේ නම් බෙහෙවින් කෘතඥ වෙමු.

මානෙල්වත්ත නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාලයීය ප්‍රකාශනයක් ලෙස එළිදකින මෙය ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනය සඳහා වැදගත් ලේඛනයක් ව උපස්ථම්භක වේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමු.

සංස්කාරකවරු
2026.02.03 දින

බෝදාගම චන්ද්‍රිම නායක ස්වාමීන්ද්‍ර අෂ්ටකය

මැදගම්පිටියේ විජිතධම්ම

‘බෝදාගම චන්ද්‍රිම නායකතෙර අට්ඨකං’ යන නමින් පහතින් පළවන පාලි භාෂාමය අෂ්ටකය ශ්‍රී ලංකාද්වීපයෙහි නාමය ජාත්‍යන්තර තලයෙහි බලවත්තම ශතවර්ෂ භාගයක් තරම් වූ කාලය මුළුල්ලෙහි අපමණ සේවයක් ඉටුකරමින් වැඩසිටින, එමෙන්ම පාලි ත්‍රිපිටකය හා වෙනත් බෞද්ධ ග්‍රන්ථ ව්‍යාප්ත කරලීමෙහි ලා අද්විතීය සේවයක් ඉටුකරන, තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක ධුරන්ධර නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයෙහි නිර්මාතෘ හා වත්මන් උපකුලපති ආචාර්ය බෝදාගම චන්ද්‍රිම නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේට ආශීර්වාද කරමින් රචනා කරන ලද්දකි.

අෂ්ටකයක් යනු කමතිය වෘත්තයකින් බඳනා ලද පද්‍ය අටක එකතුවකි. බොහෝ විට පද්‍යයේ අවසාන පාදය හෝ අවසාන පාද දෙක ම හෝ එක හා සමාන වාග්මාලාවකින් සැරසීමට අෂ්ටක පැරණි රචකයෝ යොමුවූහ.

අෂ්ටකයන්ගේ ආරම්භය සාග්වේදයෙන් දැකගත හැකි බව විද්වතුන්ගේ අදහස යි. වාල්මීකීන් විසින් ගංගා නදියට පසසමින් රචිත ගංගාෂ්ටකය පැරණිතම සංස්කෘත අෂ්ටකය සේ සම්භාවිත ය. ආරම්භක කාලයේ සිට ම පාලි සාහිත්‍යය තුළ ද අෂ්ටක බිහි වී ඇත. සුත්තනිපාතයේ අට්ඨකවග්ගයේ ඇති පද්‍ය අටකින් පරිමිත සූත්‍ර මෙවැනි නිර්මාණ විය හැකි වුවත් ඒ පිළිබඳ නිශ්චිත නිගමනයක් මෙතෙක් ඉදිරිපත් ව නැත.

පාලි සාහිත්‍යයේ ඇති පැරණිතම අෂ්ටකය ‘බාහුං සහස්සමහිනිම්මිත සායුධන්තං’ ආදී වශයෙන් ඇරඹෙන ජයමංගල අෂ්ටකය යි. එය කෝට්ටේ යුගයේ දී රචිත බව සාමාන්‍ය පිළිගැනීම යි. වැලිවිට සිරි සරණංකර සංඝරාජයන් වහන්සේ විසින් ශ්‍රී වීරපරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ (ක්‍රි.ව. 1706-1736) රජු වෙනුවෙන් ලියන ලද සිහළින්ද අෂ්ටකයෙන් පසු මහනුවර යුගයේ දී උන්වහන්සේගේ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍යයින් විසින් පෝෂණය කරන ලද පාලි අෂ්ටක සාහිත්‍යයක් අප සතු වේ. එහි ව්‍යාප්තිය දහනව වන සියවස දක්වා ම පැතිර ගොස් විසිවන සියවසේ පළමු අර්ධය තුළ ත් දැකගත හැකිවිය. එකල ගිහි පැවිදි ප්‍රභූන් වෙනුවෙන් ලියැවුණු පාලි අෂ්ටක රාශියකි. එපමණක් නොව එකල මෙරට සේවය කළ කීර්තිමත් විදේශකයින් වෙනුවෙන් පවා ලියැවුණු අෂ්ටක අද ද විද්‍යමාන වේ. විසිවන සියවසේ අගභාගයෙන් පසු පාලි අෂ්ටක සාහිත්‍යය අභාවයට පත්වන්නට විය. මෙම අෂ්ටකය එම සාහිත්‍යයේ ජීවමානත්වය සඳහා ද හේතු වනු ඇත.

මෙම අර්ථය එක් ගාථා පාදයකට තරණ (උ උ -), හරණ (උ - -), ජරණ (- උ -), ජරණ (- උ -), ගුරු (උ), ගුරු (උ) වශයෙන් ගුරු-ලඝු පිහිටන අක්ෂර දාහතරකින් යුත් සක්කරී (ශර්කරී) ඡන්දස් ප්‍රස්තාරයෙහි 2932 වන ස්ථානයෙහි යෙදෙන වසන්තනිලකා වෘත්තයෙන් බන්ධනය කරන ලදී. (පද්‍යවල වෘත්ත ස්ථානය සොයා ගැනීමට වූත්තොදයෙහි එන උද්දිඡ්ටප්‍රත්‍ය න්‍යාය අනුගමනය කළ හැකිය. එහි ලා පළමුව අදාළ ගාථා පාදයේ ගුරු ලඝු පිහිටීම ලියාගත යුතුය. පසුව එහි මුල්ම අකුරේ පටන් එක, දෙක ආදී වශයෙන් දෙකින් දෙකින් වැඩිකරගත් සංඛ්‍යා තැබිය යුතුය. ඊළඟට ලඝු අකුරු යට ඇති සංඛ්‍යා එකතු කළ යුතුය. එම ඓක්‍යයට එකක් එකතු කළ විට ඡන්දසෙහි වෘත්තය පිහිටන තැන ලැබෙයි.)

තව ද මහනුවර යුගයෙන් පසු කෙටි පාලි ගාථා බන්ධනයන්හි යෙදුණු පැරණි පාලි පද රචකයන්ගේ මග යමින් සෑම ගාථාවක ම අපරාර්ථය එනම් තෙවන හා සිව්වන ගාථාපාද සඳහා සමාන පදමාලාවක් භාවිත කිරීමට මෙහි ලා උත්සාහ කළ බව ද සඳහන් කරනු කැමැත්තෙමි.

බෝදාගම වන්දීම නායකත්වේර අට්ඨකං

1. සංරක්ඛිතං භගවතො ධම්මඤ්ච විනයං
රත්තින්දිවං විවිධකම්මගණෙ කරොන්තො
නාගාදිනන්ද විදිතායතනෙ අධිසො
සො වන්දීමො යතිවරො සුචිරං විභාතු
2. බුද්ධස්ස ධම්මවිනයෙ පටිබද්ධවිත්තො
සංසස්ස කිච්චකරණෙ අකුසිතවරණො
නාගාදිනන්ද විදිතායතනෙ අධිසො
සො වන්දීමො යතිවරො සුචිරං විභාතු
3. සංවච්චනාදිවිසයෙ පටුබුද්ධිභාවං
යස්සාපදානවිසයෙ සතතං තනොති
නාගාදිනන්ද විදිතායතනෙ අධිසො
සො වන්දීමො යතිවරො සුචිරං විභාතු
4. සාමීචිකම්මපමුඛො සිපීලීගුණග්ගො
නෙකෙසු කිච්චකිරියෙසු සුසාධුරුපො
නාගාදිනන්ද විදිතායතනෙ අධිසො
සො වන්දීමො යතිවරො සුචිරං විභාතු

5. දුද්දිට්ඨි ආගුකලලං පරිසොධනත්ථං
නෙකානි ගන්ථරතනානි සදා දදන්තො
නාගාදිනන්ද විදිතායතනෙ අධිසො
සො චන්දිමො යතිවරො සුචිරං විභාතු
6. වෙසාරදො චජනකම්මවිධිසු නිච්චං
බන්තීගුණො සුගතසාසන වුද්ධිකාමො
නාගාදිනන්ද විදිතායතනෙ අධිසො
සො චන්දිමො යතිවරො සුචිරං විභාතු
7. ආරද්ධකිච්චවිසයෙ ඵලමෙවදස්සි
සබ්බං විධිං සුචිසදං සුසීඝං කරොන්තො
නාගාදිනන්ද විදිතායතනෙ අධිසො
සො චන්දිමො යතිවරො සුචිරං විභාතු
8. ලංකාය දීපපවරෙ යසසා ජලන්තො
සම්භාවිතො සකලසංඝජනෙහි සම්මා
නාගාදිනන්ද විදිතායතනෙ අධිසො
සො චන්දිමො යතිවරො සුචිරං විභාතු

කත්තුසන්දස්සනං

‘බෝදාගම’ නාම ගාමෙ - චන්දිම අභිධානස්ස
නායකමහාත්ථෙරස්ස - නෙකගුණෙ සරිත්ථාන

විජ්ඣාධම්මනාමෙන - භික්ඛුනා භිතකාමෙන
පාලියා රචිතං එතං - අට්ඨකං පරිනිට්ඨිතං

බෝදාගම චන්දිම නායක ස්වාමීන්ද්‍ර අෂ්ටකය

1. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය හා විනය ආරක්ෂා කරන්නට රැ දාවල් විධිධ වූ කටයුතු රැසක් කරන්නා වූ නාගානන්ද බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයේ අධිපති ධූරිණ ඒ චන්දිම යතීන්ද්‍රයන් වහන්සේ බොහෝ කාලයක් බැබළේවා.
2. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මවිනයෙහි බැඳුණු සිත් ඇති සංඝයාගේ කටයුතු කිරීමෙහි කුසිත නොවූ හැසිරීම් ඇති නාගානන්ද බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයේ අධිපති ධූරිණ ඒ චන්දිම යතීන්ද්‍රයන් වහන්සේ බොහෝ කාලයක් බැබළේවා.

3. සංවර්ධනය කිරීම් ආදිය විෂයයෙහි තීක්ෂණ බුද්ධියක් යම් කෙනෙකුන්ගේ වර්තය විෂයයෙහි නිරන්තරයෙන් පැතිරේ ද නාගානන්ද බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයේ අධිපති ධූරීණ ඒ වන්දීම යනින්ද්‍රයන් වහන්සේ බොහෝ කාලයක් බැබළේවා.
4. සාමීචි කර්මය ප්‍රමුඛ මෘදුගුණවලින් අග්‍ර වූ නොයෙක් කටයුතු කෙරෙහි වූ මනා ගති ඇති නාගානන්ද බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයේ අධිපති ධූරීණ ඒ වන්දීම යනින්ද්‍රයන් වහන්සේ බොහෝ කාලයක් බැබළේවා.
5. මිථ්‍යාදෘෂ්ටි පාපය නමැති මඩ පිරිසිදු කිරීම පිණිස නොයෙක් ග්‍රන්ථරත්නයන් සැමදා බෙදා දෙන්නා වූ නාගානන්ද බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයේ අධිපති ධූරීණ ඒ වන්දීම යනින්ද්‍රයන් වහන්සේ බොහෝ කාලයක් බැබළේවා.
6. පරිත්‍යාග කටයුතුවල නිරන්තරයෙන් විශාරද වන්නා වූ ඉවසීම් ගුණයෙන් යුක්ත වූ බුද්ධශාසනය නංවාලීමෙහි කැමැත්තක් ඇත්තා වූ නාගානන්ද බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයේ අධිපති ධූරීණ ඒ වන්දීම යනින්ද්‍රයන් වහන්සේ බොහෝ කාලයක් බැබළේවා.
7. ආරම්භ කරන ලද කටයුතුවල ප්‍රතිඵලයම දකිමින් සියලු කටයුතු සුවිශදව ඉතා ඉක්මනින් කරන්නාවූ නාගානන්ද බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයේ අධිපති ධූරීණ ඒ වන්දීම යනින්ද්‍රයන් වහන්සේ බොහෝ කාලයක් බැබළේවා.
8. උතුම් දිවයිනක් වන ලංකාවෙහි යසසින් දිදුලන සියලු සංඝයා විසින් මනාව සම්භාවනා කරන ලද නාගානන්ද බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයේ අධිපති ධූරීණ ඒ වන්දීම යනින්ද්‍රයන් වහන්සේ බොහෝ කාලයක් බැබළේවා.

කර්තෘ සන්දර්ශනය

බෝදාගම වන්දීම නම් නායක මහතෙරපාණන්ගේ විවිධ ගුණ සිහි කොට උන්වහන්සේට හිත කැමැත්තා වූ මැදගම්පිටියේ විජිතධම්ම හික්ෂුව විසින් පාලි භාෂාවෙන් රචනා කරන ලද මෙම අෂ්ටකය නිමා විය.

ලේඛක නාමාවලිය

1. මැදගම්පිටියේ විජ්ඣානංක නිමි
ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය, පාලි භාෂා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය.
2. **Ven. Walmoruwe Piyaratana**
Assoc. Prof., Chairman, BA English Program, Faculty of Buddhism
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Wang Noi Ayutthaya, Thailand.
piyaratana.wal@mcu.ac.th
3. **ඩෙන්සිල් සේනාධර**
විද්‍යාත්මක සහකාර, පශ්චාත් අධ්‍යයන පීඨය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ
අධ්‍යයන ආයතනය.
PhD in Buddhist Studies (Kelaniya), M.Phil. in Buddhist Studies (Kelaniya),
M.A. in Buddhist Studies (Kelaniya), B.A. (J'pura)
senadheeradenzil@gmail.com
4. **ඒ.ඒ. ෂම්මි ඉෂාරා අමරකෝන්**
තාවකාලික කථිකාචාර්ය, දර්ශනය අධ්‍යයන අංශය, සමාජීය විද්‍යා පීඨය,
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
B.A (Hons) in Philosophy (Kelaniya)
shammi.ishara3232@gmail.com
5. **පනාමුරේ චන්දිම නිමි**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, බෞද්ධ හා පාලි අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු
විශ්වවිද්‍යාලය.
B. A in Buddhist Philosophy, Royal Pandit (OSS), M A in Buddhist Studies, PhD
in Buddhist Philosophy, Diploma in Japanese Language, Diploma in Public Law
pchandima@busl.ac.lk
6. **සංජීවනී රූපසිංහ**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, දර්ශනය අධ්‍යයන අංශය, සමාජීය විද්‍යා පීඨය, කැලණිය
විශ්වවිද්‍යාලය
PhD candidate (University of Hull, England), MPhil, BA (Peradeniya)

7. **කුසින රාජපක්ෂ**
සහකාර කථිකාවාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය
PhD (J'pura), M.A. (Kelaniya) B.A (Hons) (Peradeniya)
nthusithacr@gmail.com
8. **ඩබ්ලිව්. එම්. එච්. සී. විජේතුංග**
B. A. (Hons) (J'pura), PGDE (NIE)
hirunichamika1989@gmail.com
9. **ආර්. ඩී. එස්. මධුෂිකා ගුණවර්ධන**
Student, Faculty of Buddhist Studies, (NĀGĀNANDA)
sajanimadushika360@gmail.com
10. **කේ. ඩබ්ලිව්. දුලිත් නූජන**
B. A. in (Hons) Buddhist Philosophy (Followong), (Ruhuna)
nujithadulith@gmail.com
11. **ආර්. පී. සී. එච්. පෙරේරා**
PhD candidate (Liaoning University, China), MPhil, BA (Peradeniya)
chammm2233@gmail.com
12. **එම්. එම්. වයි. විජේතුංග**
M. A (Reading), B. A (Peradeniya)
13. **සුජ්‍ය පැලවත්තේ රතනසිරි හිමි**
ආධුනික කථිකාවාර්ය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය.
Mphil (Reading - PGIPBS Kelaniya) M.A (Reading - PGIPBS Kelaniya) B.A
(hons) in Pali (Ruhuna) Prachina Pandit (OSS)
8346262@gmail.com
14. **ඩබ්. ඒ. කේ. චතුරි**
පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන ආයතනය, ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලය.
PhD (Reading) (BPU), M.A. (BPU), B.A. (BPU), PGDE (UOC)
chathuriwak@gmail.com
15. **වයි. කේ උදය බණ්ඩාර යටිවැල්ල**
පරිචේතාවාර්ය (සංගීත), සිරි සුමංගල පිරිවෙන් විද්‍යායතනය, වලලියද්ද,
එල්ලක්කල
PhD (UVPA), M.P.A (UVPA), B.P.A (UVPA), PGDE (NIE), FA..Dip (NYSC),
Visharad (BSVL)
udayabandarayati@gmail.com

16. **නොරගල විමලනිස්ස හිමි**
සහකාර කථිකාචාර්ය, සිංහල අධ්‍යයනාංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
vimalathissa@sinh.cmb.ac.lk
17. **Ven. Girandurukotte Sasanarathana**
Lecturer (Probationary) Department of Buddhist and Pali Studies, Bhiksu
University of Sri Lanka Anuradhapura
M.Phil. (Reading) (Kelaniya), M.A. in Buddhist Studies (PGIPBS, Kelaniya),
M.A. in Buddhist Counselling (PGIPBS, Kelaniya), B.A. in Buddhist
Philosophy (BUSL)
sasanarathana@busl.ac.lk
18. **Ven. Alapaladeniye Gunarathana**
M.Phil. (Reading) (PGIHS, Peradeniya)
grathana311@gmail.com
19. **Kameshi W.M.**
Student, Department of Buddhist Studies, Faculty of Buddhist Studies,
(NĀGĀNANDA)
manudulakameshivoice@gmail.com
20. **Ven. Siyambalawewa Yaye Dhammasarini**
Student, Department of Buddhist Studies, Faculty of Buddhist Studies,
(NĀGĀNANDA)
dhammasarini@gmail.com
21. **H. J. R. Buddhika**
Senior Lecturer, Department of Finance, Faculty of Commerce & Management
Studies University of Kelaniya
buddhikar@kln.ac.lk / buddhika925@gmail.com
22. **Ven. Bingiriye Sunandabodhi**
M.A. in Buddhist Studies, (BPU), BBA (Colombo)
sunandabodhi@gmail.com
23. **Ven. R. Dhammasiri**
Assistant Lecturer, Department of Buddhist and Pali Studies, Bhikshu University
of Sri Lanka.
B.A. (Hons) in Buddhist Philosophy, (Ruhuna).
dhammasirihimikottawa@gmail.com

24. **R.M. Suneth Bandara**
Lecturer, Department of Pali and Buddhist Studies, Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies (NIIBS) Manelwatta, Kelaniya, Sri Lanka
sunethbandara91@gmail.com
25. **Rev. Unapane Pemananda Thero**
Guest Researcher, University of Oslo
PhD in Buddhist Studies (Hong Kong), M.Phil. in Religion and Diversity (Norway), M.Phil. in Buddhist Studies (Peradeniya), MSc. Human Rights and Multiculturalism (Norway), Dip. In Cognitive Science, (Italy), B.A in Buddhist Studies (Peradeniya)
26. **E. W. A. Hasini Sandeepani**
BA (Hons) in Buddhist Studies, University of Colombo
hasiniethdathwaduge@gmail.com
27. **Iromi Ariyaratne**
Senior Lecturer, Department of Buddhist Culture, Postgraduate Institute of Pali and Buddhist Studies, University of Kelaniya
Ph.D in Buddhist Studies (Peradeniya), B. A. (Special), (Peradeniya), Dip. In Pali
iromiariyaratne@gmail.com
28. **Eshan Imalka Wijerathne**
Lecturer, Teachers College of Aesthetic Education, Giragama.
eshanpanhinda@gmail.com
29. **S. M. Irshad**
B. A (OUSL), Pgd. Archeology, MSc. Archelogy (PGIAR Kelaniya)
irshadmohamed652@gmail.com
30. **K. P. D. S. L. Kodagoda**
Lecturer, School of ICT, Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies, Sri Lanka.
B. P. A (Hons) in Multimedia (UVPA), MISM (Colombo)
lasikakodagoda26@gmail.com
31. **Rifka farwin, M. T**
Former Assistant Lecturer, Department of Sociology, University of Ruhuna
rifkafarwin777@gmail.com
32. **Anoshan Yoganathan**
Student, Faculty of Technology, South Eastern University of Sri Lanka.
anoshan6@gmail.com

33. **N. Indhupriya**

Research scholar (full time), PG & Research Department of Commerce,
Nallamuthu Gounder Mahalingam College, (Autonomous) Pollachi- 642 001
Tamil Nadu, India.

indhupriyan12@gmail.com

G. Gnanaselvi

Assistant Professor, PG & Research Department of Commerce, Nallamuthu
Gounder Mahalingam College, (Autonomous) Pollachi- 642 001 Tamil Nadu,
India.

gnanaselvi2@gmail.com

34. **A. M. Samadhi Bandara**

B.A (Hons) in Archaeology (Peradeniya)

samadhibandara934@gmail.com

35. **H. G. C. K. Hulangamuwa**

IT Lecturer, Faculty of Computing, CINEC Campus.

BSc IT (J'pura), MSc IT (Moratuwa)

chaamiusjp@gmail.com

පටුන

- සියම් මහා නිකායේ අස්ගිරි පාර්ශවයේ මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ සුභාශංසන පණිවිඩය. vii
- ශ්‍රී ලංකා අමරපුර මහා නිකායේ උත්තරීතර මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ සුභාශංසන පණිවිඩය. ix
- ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ සුභාශංසන පණිවිඩය. xi
- සංස්කාරක සටහන xiii
- බෝදාගම වන්දිම නායක මහා ස්වාමීන්ද්‍ර අෂ්ටකය xv
- ලේඛක නාමාවලිය xix

A Luminary of Compassion: The Journey of Ven. Dr. Bodagama Chandima Nayaka Thero 01
 Ven. Dr. Walmoruwe Piyaratana

ශාස්ත්‍රීය ලේඛනාවලිය

1. සුබමරණය සහ වෛද්‍ය ආචාරධර්ම: බුදුසමය ඇසුරෙන් විමර්ශනයක් වෙන්සිල් සේනාධීර 08
2. දින්නාගගේ හේතුවක්‍ර ක්‍රමය සහ ඇරිස්ටෝටල්ගේ සංවාකාය ක්‍රමයෙහි තර්කයක විධිමත් වලංගුභාවය පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්.
 ඒ.ඒ. ෂම්මි ඉෂාරා අමරකෝන් 15
3. බුද්ධකාලීන හික්ෂු හැසිරීම් වෙනස් වීම පිළිබඳ විමර්ශනයක් පනාමුරේ වන්දිම හිමි 32
4. බුදුන් මැරීම, දැනුම සහ නොදැනුම පිළිබඳ දර්ශනය සංජීවනී රූපසිංහ 42
5. පසේ බුදුවරුන්ගේ ආරාමික ජීවිතය පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විමසුමක් එන්. තුසිත රාජපක්ෂ 59

6.	බුන්මවරිය : බෞද්ධ අර්ථකථන පිළිබඳ විමසුමක් ඩබ්ලිව්. එම්. එච්. සී. විජේතුංග	74
7.	පාලි අට්ඨකඨා සාහිත්‍යය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් ආර්. ඩී. එස්. මධුමිකා ගුණවර්ධන.	85
8.	කාලාම සූත්‍රයෙහි ප්‍රකට වන ඥාන මාර්ග ඥාන සීමාවන් වන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය : විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් කේ.ඩබ්ලිව්. දුලින් නූජ්න	103
9.	මානාසාන දාර්ශනික සම්ප්‍රදාය තුළ නාගර්ජුන පාදයන්ගේ ශූන්‍යතාවාදී දර්ශනයෙහි සුවිශේෂීත්වය පිළිබඳ දාර්ශනික අධ්‍යයනයක් ආර්. පී. සී. එච්. පෙරේරා	118
10.	මහාවස්තුව හා සද්ධර්මපුණ්ඩරික සූත්‍රයෙන් පිළිඹිබු වන බුද්ධ සංකල්පය එම්. එම්. වයි. විජේතුංග	131
11.	පාලි සාහිත්‍යයෙන් පිළිබිඹු වන රෝහණ රාජ්‍යයේ ඉතිහාසය පූජ්‍ය පැලවත්තේ රතනසිරි හිමි	139
12.	මහනිල්ල ශ්‍රී සුදර්ශනාරාමස්ථ පුස්තකාල ලේඛන එකතුවට අයත් සංස්කෘතික වටිනාකම් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් ඩබ්. ජී. කේ. වතුරි	154
13.	පිරිවෙන් විද්‍යායනන අධ්‍යාපන ආයතනවල සංගීත අධ්‍යාපනයේ පසුබිම සහ පරිණාමය පිළිබඳ සාහිත්‍ය පාදක අධ්‍යයනයක් වයි. කේ උදය බණ්ඩාර යටිවැල්ල	172
14.	කේ. ජයතිලකගේ කෙටි ගද්‍ය නිර්මාණවල හමුවන ක්ෂුද්‍ර ප්‍රබන්ධමය ආකෘති පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් භොරගල විමලතිස්ස හිමි	185
15.	සදාචාරාත්මක සාහිත්‍ය විචාරවාදය හා ජාතික පොත එම දෘෂ්ටි කෝණයෙන් විචාරය කිරීමේ ශක්‍යතාව පූජ්‍ය පැලවත්තේ රතනසිරි හිමි	199
16.	An approach to ethical consideration of verbal communication in Buddhist Teachings Ven. Sasanarathana. G	210

17.	Proto-abhidhamma schematization in the suttas: an analysis of the sangīti sutta and dasuttara sutta	225
	Ven. Alapaladeniye Gunarathana	
18.	Visualizing enlightenment: the Evolution, Function, and Cross-cultural impact of the Buddha Statue	234
	Kameshi W.M.	
19.	The Early Buddhist understanding of dukkha: Its types and role in the four noble truths	244
	Ven. Siyambalawewa Yaye Dhammasarini	
20.	Personality analysis in theravada Buddhism: special reference to Visuddhimagga, Sutta piṭaka & Abhidhamma Piṭaka	255
	H.J.R. Buddhika	
21.	From monastic to management: Strategies for Sustaining Buddhist values in modern society	279
	Ven. Bingiriye Sunandabodhi	
22.	An Investigative study of the Origin and Development of Sikhism	292
	Ven. R. Dhammasiri	
23.	Therapeutic methods in Buddhist Narratives - Case studies of Healing and Transformation	303
	R.M Suneth Bandara	
24.	How Interreligious Encounters produce New Forms of Ethical citizenship	314
	Rev. Unapane Pemananda Thero	
25.	The Buddhist methodology for calming mental agitation: Based on the Sabbāsava Sutta and The Vitakkasaṅṭhāna Sutta	324
	E.W.A. Hasini Sandeepani	
26.	A Brief Analysis of Pali terms denoting Women	339
	Iromi Ariyaratne	
27.	Theravada Buddhism and Wealth in Sri Lanka	367
	Eshan Imalka Wijerathne	
28.	Guardians of the four directions; 9th Century Bronze Statues from Anuradhapura at the Metropolitan Museum of Art	377
	S. M. Irshad	

29.	Ai-Driven mindfulness: A conceptual framework for designing a smart meditation assistant based on Buddhist practices	388
	K.P.D.S.L. Kodagoda	
30.	Community Engagement in post-rehabilitation reintegration: evidence-Based Insights from Sri Lanka	397
	Rifka farwin, M.T.	
31.	Understanding the spread of Dhamma teachings through Social media algorithms: A Network-based Study	419
	Anoshan Yoganathan	
32.	Cultural identity and fashion choices: Exploring generation z's preference and behaviour toward traditional dress	429
	Ms.N. Indhupriya and Dr. G.Gnanaselvi	
33.	Pollen as evidence: Global archaeological insights from a Century of Palynological Research	438
	A.M. Samadhi Bandara	
34.	Evaluating Web accessibility compliance of Government Websites in Sri Lanka	459
	H.G.C.K. Hulangamuwa	